

142 SAYILI ILO SÖZLEŞMESİ

İNSAN KAYNAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİNDE MESLEKİ EĞİTİM VE YÖNLENDİRMEİNİN YERİ HAKKINDA 142 SAYILI SÖZLEŞME*

Uluslararası Çalışma Bürosu tarafından Cenevre'de düzenlenen ve 4 Haziran 1975 tarihinde altmışıncı Toplantısını yapan,

Toplantı gündeminin 6 ncı maddesini teşkil eden, insan kaynaklarının geliştirilmesi; mesleki rehberlik ve mesleki eğitime ilişkin bazı önerilerin kabulüne karar veren,

Bu önerilerin bir Uluslararası Sözleşme şeklini alacağını kararlaştıran

Uluslararası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı

Bindokuzyüzyetmişbeş senesinin yirmiüçüncü günü, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Sözleşmesi, 1975 adıyla anılabilecek olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul etmiştir.

Madde 1

1. Her üye, özellikle kamu istihdam hizmetleri aracılığı ile, istihdam ile yakından ilişkili olarak kapsamlı ve koordineli mesleki rehberlik ve mesleki eğitim politika

* 26.11.1992/3850 Tarih/Sayılı Kanun;
12.12.1992/213433 Tarih/Sayılı **Resmî Gazete**;
93/3967 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı;
25.2.1993/21507 Tarih/Sayılı **Resmî Gazete**.

ve programları kabul edip, geliştirecektir.

2. Bu politika ve programlar aşağıdaki hususları dikkate alacaktır:

a) Bölgesel ve ulusal düzeyde istihdam ihtiyacı, fırsatları ve sorunları,

b) Ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmenin safha ve düzeyi ve

c) İnsan kaynaklarının geliştirilmesi ile, diğer ekonomik, sosyal ve kültürel hedefler arasındaki karşılıklı ilişkiler.

3. Politika ve programlar ulusal şartlara uygun metodlarla takip edilecektir.

4. Politika ve programlar, kişinin çalışma ortamını ve sosyal çevreyi anlama ve bunları bireysel veya toplu olarak etkileme kabiliyetini geliştirecek şekilde hazırlanacaktır.

5. Politika ve programlar, toplumun ihtiyaçları da dikkate alınmak suretiyle, kişilerin kendi çıkarlarına ve beklentilerine uygun olarak çalışma kabiliyetlerini geliştirip kullanmalarını, eşitlik esasına dayalı ve herhangi bir ayırım gözetmeksizin teşvik edecek ve mümkün kılacaktır.

Madde 2

Her üye, yukarıda belirtilen hedefleri dikkate alarak, resmi eğitim sistemi içinde veya bunun dışında yer alacak şekilde, genel, teknik ve mesleki eğitime, eğitim ve mesleki rehberliğe ve mesleki eğitime ilişkin açık, esnek ve tamamlayıcı sistemleri oluşturup geliştirecektir.

Madde 3

1. Her üye, tüm sakat ve özürlüler için hazırlanacak özel programlar da dahil olmak üzere, tüm çocuklara, gençler ve yetişkinlere kapsamlı enformasyon sağlamak ve mümkün olan en geniş rehberlik amacıyla, istihdama ilişkin sürekli bilgi temini dahil, mesleki rehberlik sistemlerini tedricen yaygınlaştıracaktır.

2. Bu bilgi ve rehberlik; meslek seçimi, mesleki eğitim ve buna ilişkin öğrenim fırsatları istihdam durumu ve istihdam beklentileri, meslekte yükselme imkanları, çalışma şartları, işte güvenlik ve hijyen ve ekonomik, sosyal ve kültürel faaliyetlerin çeşitli sektörlerin çalışma hayatının diğer yönlerini ve tüm sorumluluk düzeylerini kapsayacaktır.

3. Bu bilgi ve rehberlik, toplu sözleşmelerin genel hususlarına ve İş Kanunu kapsamındaki herkesin hak ve sorumluluklarına ilişkin bilgilerle tamamlanacaktır; bu bilgiler, ilgili işçi ve işveren kuruluşlarının fonksiyon ve görevleri dikkate alınarak, ulusal mevzuat ve uygulama uyarınca sağlanacaktır.

Madde 4

Her üye, mesleki eğitim sistemlerini, ekonominin tüm sektörlerinde ve tüm ekonomik faaliyet kollarındaki genç ve yetişkinlerin ömür boyu mesleki eğitim ihtiyaçlarını, tüm beceri ve sorumluluk düzeylerinde karşılayacak şekilde tedricen genişletecek ve gerekli uyumu ve ahenği sağlayacaktır.

Madde 5

Mesleki rehberlik ve mesleki eğitim politika ve prog-

ramları, işveren ve işçi kuruluşları ve ulusal mevzuat ve uygulama ile uyumlu ve uygun olduğu takdirde ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği içinde formüle edilip, uygulanacaktır.

Madde 6

Bu sözleşmenin onay belgeleri tescil için Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecektir.

Madde 7

1. Bu sözleşme, sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlayacaktır.

2. Bu sözleşme, iki üyenin onay belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Bundan sonra işbu Sözleşme, onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 8

1. Bu Sözleşmeyi onaylamış olan bir üye, Sözleşmenin ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve onun tarafından tescil edilecek bir bildirim ile Sözleşmeyi feshedebilir. Fesih, tescil tarihinin üzerinden bir yıl geçmeden muteber olamaz.

2. Bu Sözleşmeyi onaylamış bulunan ve önceki fıkrada belirtilen on yıllık devrenin sonundan itibaren bir yıl içinde bu madde gereğince feshetmek hakkını kullan-

mayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi her on yıllık devrenin sona ermesinden sonra bu maddede derpiş edilen hükümlere göre feshedebilecektir.

Madde 9

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onay ve fesihlerin tescil işlemini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine bildirecektir.

2. Genel Müdür kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onay belgesinin tescil edildiğini Teşkilat üyelerine bildirirken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarihe Teşkilat üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde 10

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, önceki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onay ve fesih işlemlerine dair bilgilerin tamamını Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde 11

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hallerde bu Sözleşmenin uygulanması hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve Sözleşmenin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine alınıp alınmaması hususunu inceleyecektir.

Madde 12

1. Genel Konferansın, bu Sözleşmenin tamamını veya bir kısmını değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşmede aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde;

a) Değişiklik getiren yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onaylanması, bu yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmiş olması kaydıyla, yukarıdaki 8 inci madde hükümleri gözönünde tutulmaksızın, işbu Sözleşmenin derhal feshi neticesini doğuracaktır.

b) Değişiklik getiren yeni Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, işbu Sözleşme üye ülkelerin onayına artık açık tutulmayacaktır.

2. İşbu Sözleşmeyi onaylamış bulunan ve değişiklik getiren Sözleşmeyi onaylamayacak olan üye ülkeler açısından bu Sözleşme aynı muhteva ve biçimde yürürlükte kalacaktır.

Madde 13

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

